

אֵלֶּזְנוֹת

כאָפּקער - חט־הַשְׁבּוּעוֹת

לַעֲמֹל עֲבֹדָה

הַסֵּד, אַלְיוֹן רַבִּי

הרי לנו מבאר שאין אדם יכול לפעל ישועה לעצמו, משל לחבוש שאינו יכול להתיר את עצמו מבית האסורים וזקוק הוא לאחר שיוציאו, ובאותה מדה כל החפץ לישועה יכול הוא לפעל זאת על ידי אחרים דוקא.

על ידי שמתפללים על הפרות ממשיכים ישועה גם על עצמם

ויתכן כי כחם של האילנות להיות מליצי ישר בעד הפרות, שיגדלו פרות טובים ומתוקים, כפי שהאיר את עינינו הרה"ק מסאטמאר זיע"א הוא דוקא לאחר מ"ט ימי ספירת העמר, שהם כנגד מ"ט שערי בינה, וביום חג השבועות שבו נכנסים אל שער החמשים יכולים האילנות לתקן את הדינים בשורשם ולהכניסם אל שער החמשים של שערי בינה, ובכך להיות מליצי ישר על הפרות שיגדלו כפרי הארץ לגאון ולתפארת.

ועוד זאת יש לנו לידע כי הגם כי אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים' עדין יש אפן שבו החבוש יכול לפעל לעצמו ישועה, והוא על ידי עצה זו של 'כל המתפלל על חברו הוא נענה תחלה', כפי שהגיד רבנו הבעל שם טוב, שעל ידי שהוא כבר מצוי בשער החמשים של הבינה ומתפלל בעד חברו, הרי שהוא יכול להמשיך ישועה גם עבור עצמו, שהרי הוא כבר נמצא שם.

ומשפך, יש לאדם לזכר שהגם שבעצרת נדונים על פרות האילן, עם כל זאת יכול הוא להמשיך ישועה גם עבור האילנות עצמם, והנמשל ברור ומחור, שאל יאמר האדם הו אני עץ יבש בלא לחלוחית של קדשה וטהרה, ודינו בבנים ובני בנים העוסקים בתורה ובמצוות, אלא 'חיה קודמים' ויכול הוא להיות נענה תחלה, וזאת על ידי שאכן האילנות יתפללו בעד הפרות, ובכך ימשיכו דבר ישועה ורחמים אף בעד עצמם.

(ספר ספרי ויהלום - להרב הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

לו על הדאר, הודעה שנשלחה אליו ממשרדי המדינה, ובו כתוב: באשר שעומדים כעת באמצע המלחמה, צריכים כל האנשים הנשואים להתגייס לצבא, לכן הזמן אף הוא לבוא להתניב אצלם כדי לגייסו אל החזית.

ובקראו את המכתב, מיד נזכר עצמו בדברים ששמע הו היום מפי רבנו ה'דברי יואל', אשר ברוח קדשו בודאי כוון אליו ואל מצבו, ומיד החליט גם הוא שלא לילך בעצמו להתניב לפניהם, אלא ישלח איש אחר שילך להשתדל בעדו שישתחרר מהגיוס. וכן עשה, ונתקשר עם אחד מידדיו, ובקש ממנו שילך להשתדל בעדו. והציע לו את הדברים שימליץ עבורו, שהיות שהוא לבדו נשאר מכל משפחתו שנספו בהשואה, לכן ירחמו עליו לשחררו.

וכשבא ידידו הלז אצל השור, ובטוב טעם הציע לו הטענות הנ"ל, ונכנסו הדברים לאזני השור וקבלו, ומיד נתן לו כתב שחרור לפטרו מהצבא. אמנם, הפטיר לו השור: שאם היה חברו בא בעצמו אליו לא היה משחרר אותו, אבל כיון שממילא לא נמצא כאן בעצמו, לכן אשחררו (ספר 'פרדס אליעזר' שבועות, עמוד נה).

אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים

הוראה זו לפיה אין לו לאדם עצמו להוכיח את צדקתו אלא ראוי וטוב הוא שישלח אחר שימליץ טוב עליו בסגוריה, מקורו טהור בדברי הגמרא במסכת ברכות (ה): רבי חייא בר אבא חלש, על לגביה רבי יוחנן. אמר ליה: חביבין עליך יסורין. אמר ליה: לא הו ולא שחרן. אמר ליה: הב לי ידך. יהב ליה ידו ואוקמיה. רבי יוחנן חלש, על לגביה רבי חנינא. אמר ליה: חביבין עליך יסורין. אמר ליה: לא הו ולא שחרן. אמר ליה: הב לי ידך. יהב ליה ידו ואוקמיה. אמאי, לוקים רבי יוחנן לנפשיה. אמרי: אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים.

האילנות מליצי ישר בעד הפרות

כאשר שהה הרה"ק רבי יואל מסאטמאר זיע"א במדינת שוויץ בשנת תש"ה, אחר שזכה בחסדי ה' להמלט משני הרשעים האזורים ימ"ש ולהגיע לחוף מבטחים. ביום ט"ו בשבט בקש ה'דברי יואל' מר' אלעזר שענדארף ז"ל שילוחו בנסיעתו עם מסלות הברזל ('באן' - רפבת) לבקר את הגרש"צ שטרסר זצ"ל אב"ד דעברצין, ששכב אז בבית החולים על ערש דוי"ל. באמצע הדרך בקש ר' אלעזר מה'דברי יואל' כי מאחר שהיום הוא יום ט"ו בשבט, לכן עז רצונו לשמע מפה קדש רבנו איזה דבר תורה לכבוד היום. ה'דברי יואל' נעתר לבקשתו והשמיע לו כמה ענינים טבין מענינא דיומא.

בין השיחין אמר לו הסבר נאה על התמיה: מדוע בט"ו בשבט, ראש השנה לאילנות, המנהג הוא לאכל 'פרות', ואלו בעצרת כשדנין את פרות האילן מעמידים 'אילנות' בבית הכנסת ובבתים, הלא איפכא הוה ליה למיעבד, בראש השנה לאילנות יעמידו אילנות, וביום הדין של פרות האילן יאכלו פרות.

באר לו הרה"ק ה'דברי יואל', שרצו להורות בזה, שמדרך העולם כשיש לאחד משפט קשה, עצה טובה הוא שלא ילך בעצמו אל השופט להצטדק ולהוכיח את צדקתו, אלא יותר טוב לשלח איש אחר שימליץ בעדו בסגוריה, וזה יועיל לזכותו בדיון, שעדיף טפי כשאחר מדבר ומשתדל עבורו משהוא לבדו ימליץ בעד עצמו. ולכן ביום ט"ו בשבט שהוא ראש השנה לאילנות נוהגים לאכל הפרות שהם יתפללו וימליצו על האילנות שיזכו בדינם לטובה, ואלו בעצרת שדנין פרות האילן אז נהגו להעמיד אילנות כדי שהם יהיו מליצי ישר בעד הפרות ויתפללו עליהם שיגדלו פרות טובים ומתוקים.

והנה אחר איזה שעות כששכב ר' אלעזר הנזכר לביתו, הבחין בין המכתבים שהגיעו

חידון אֵלֶּזְנוֹת - נושא פרסים איזה שבט היה המספר שלו שונה מכל שאר השבטים?

פתרון החידה - פרשת תרומה:

ש. כמה פעמים מוזכר משה רבינו בפרשתנו? ת. פעם אחד בלבד בפסוק הראשון.

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר":

פרשת תרומה:

ה' ברוך הרצוג מבני ברק.

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו אי"ה בגליונות הבאים

הפותרים נכונה יכנסו להגרלה אי"ה על סידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר". את הפתרונות יש לשלוח אלינו עד ליום שני למספר פקס: 077-470-26-81

או למייל: magdenot@gmail.com

נא לכתוב שם, כתובת מדויקת וטלפון. בראש הדף לציין "עבור חידון לנוער".

